

Examining the paradigmatic model of Spouse Selection and satisfaction in satisfied couples in Tehran; A grounded theory study

Reyhane Saboornejad¹, Fariborz Bagheri², Reza Pourhossein³

1- PhD Student, Department of Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

2- Associate Professor, Department of Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran ,(F.bagheri@srbiau.ac.ir)

3- Associate Professor, Department of Clinical Psychology, University of Tehran, Tehran, Iran

Received: 14/03/2023

Accepted: 13/02/2024

Abstract

Introduction: The most important criterion for a healthy family is choose the right life partner and the couple's satisfaction with marriage.

Aim: The aim of this study was to investigate the paradigmatic model of Spouse Selection and satisfaction in satisfied couples in Tehran.

Method: The method of the current research was qualitative and of the type of grounded theory studies. The statistical population of the research includes couples who have gone to marriage counseling centers in Tehran between 2017 and 2019, and among them, 15 couples who had the criteria to enter the research have been selected and interviewed, the research tool was semi-structured interview. The obtained information was also analyzed through coding according to the model of Strauss and Corbin (1998).

Results: The main themes include; 1- The central category included two components: "Wise and healthy choice" and "Perspective transition to a stable marriage". 2- Causal conditions: included "macro-influencing factors" and "independence and differentiation of couples and relationship with the main family". 3- Background conditions included "family similarities" and "cultural similarities" in section 4- Intervening conditions "Components of belief and cognitive systems of couples" and "behavioral action of couples in the process of choosing a spouse" were discussed. 5- The strategies included: "marriage care strategies" and "communication strategies". and finally, 6- the consequences included: "psychological and social consequences for couples" and "consequences for children".

Conclusion: It can be concluded that in Iranian culture, several factors at different levels of Spouse Selection, behavioral and cognitive features of couples as well as marriage care strategies affect selection of a satisfactory spouse, and it is necessary for counselors and couple therapists to formulate their interventions based on this.

Keywords: Spouse Selection , satisfied couples, qualitative method, grounded theory.

بررسی الگوی پارادایمی همسرگزینی و رضایتمندی در زوجین رضایتمند شهر تهران؛ یک مطالعه گراندد تئوری

ریحانه صبورنژاد^۱، فریبرز باقری^۲، رضا پورحسین^۳

۱- دانشجوی دکتری، گروه روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران

۲- دانشیار، گروه روانشناسی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (مولف

مسئول)، F.bagheri@srbiau.ac.ir

۳- دانشیار، گروه روانشناسی بالینی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

تاریخ پذیرش مقاله: 1402/11/24

تاریخ دریافت مقاله: 1401/12/23

چکیده

مقدمه: مهم‌ترین ملاک خانواده سالم، همسرگزینی مناسب و رضایت زوج از ازدواج است.

هدف: پژوهش حاضر با هدف بررسی الگوی پارادایمی همسرگزینی و رضایتمندی در زوجین رضایتمند شهر تهران انجام شد.

روش: پژوهش حاضر کیفی و از نوع مطالعات پارادایمی گراندد تئوری بود. جامعه آماری پژوهش شامل افرادی بود که درفاصله سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ به مراکز مشاوره ازدواج شهر تهران مراجعه کرده بودند که از این میان به شکل نمونه گیری هدفمند و بر اساس ملاک‌های ورود به پژوهش تعداد ۱۵ نفر مورد مصاحبه قرار گرفتند، ابزار پژوهش مصاحبه نیمه ساختاریافته بود. داده‌ها از طریق کدگذاری طبق مدل اشتراوس و کوربین (۱۹۹۸) تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: مضمون‌های اصلی شامل؛ ۱- مقوله مرکزی شامل دو مولفه‌ی «انتخاب خردمندانه و سالم» و «چشم‌انداز گذار به ازدواج پایدار» بود؛ ۲- شرایط علی: شامل «عوامل کلان اثرگذار» و «استقلال و تمایز یافتگی زوجین و ارتباط با خانواده اصلی» بود. ۳- شرایط زمینه‌ای شامل «شبهات‌های خانوادگی» و «شبهات‌های فرهنگی» بود در بخش ۴- شرایط مداخله‌گر «مولفه‌های نظام‌های باوری و شناختی زوجین» و «کنش رفتاری زوجین در فرآیند انتخاب همسر» مطرح شد. ۵- راهبردها شامل: «راهبردهای مراقبت از ازدواج» و «راهبردهای ارتباطی» بود و نهایتاً ۶- پیامدها شامل: «پیامدهای روان‌شناختی و اجتماعی برای زوجین» و «پیامدها برای فرزندان» بودند.

نتیجه‌گیری: می‌توان نتیجه گرفت در فرهنگ ایرانی عوامل چندگانه‌ای از سطح انتخاب همسر تا کنش رفتاری و شناختی زوجین و همچنین راهبردهای مراقبت از ازدواج، همسرگزینی رضایت‌مند را تحت‌تأثیر قرار می‌دهند که پیشنهاد می‌شود زوج‌درمانگران مداخلات خود را بر این اساس تدوین نمایند.

کلیدواژه‌ها: همسرگزینی، زوجین رضایتمند، الگوی پارادایمی، روش کیفی، گراندد تئوری.

مقدمه

همسر از علل عمده نارضایتی از زندگی زناشویی و جدایی و طلاق می باشد (تادروس و انسل،^۸ ۲۰۲۲). از سوی دیگر از مهم ترین اهداف از دواج، رسیدن به رضایت زناشویی^۹ است. رضایت زناشویی به درجه ای اشاره دارد که نیازها، انتظارات و تمایلات فردی در ازدواج ارضا می شوند و شرایط ذهنی است که تنها می تواند توسط همسر فرد ارزیابی شود (چلیک، چلیک، یاواس و شولر،^{۱۰} ۲۰۲۲).

پژوهش ها نشان داده است که رضایت زناشویی بالاتر با سطوح پایین تر اضطراب، افسردگی و خودارزیابی منفی همراه است (فرناندز پیرز، پدروس چاپارو، جیمز گونزالو، کابرا و لوسادا بالتار،^{۱۱} ۲۰۲۳) و به شکل کلی یک پیش بینی کننده قوی مولفه های مرتبط با سلامت روان و سلامت جسمانی است (داونارد، راسکیوت و کومار،^{۱۲} ۲۰۲۲؛ ویلسون و نواک،^{۱۱} ۲۰۲۲، بایکوم، گیرسی، هیمن و اسلپ،^{۱۳} ۲۰۲۰).

همچنین کسانی که از ازدواجشان رضایت ندارند از شرایط دشوار پزشکی بیشتری رنج می برند و امید به زندگی آنها کمتر از افراد مجرد، مطلقه یا بیوه است (بونداک، تورلین و کندل،^{۱۴} ۲۰۲۲). عوامل مختلفی بر رضایت زناشویی موثر می باشند، ارتباط یکی از عوامل مهمی است که نقش مهمی در ازدواج و تداوم آن دارد و مهارت های ارتباطی و مهارت های گفت و گو کردن از عوامل بسیار پر اهمیت پیش بینی کننده رضایت از رابطه زن و شوهر هستند (رولز، رحمان، گودنایت و جانسن،^{۱۴} ۲۰۲۰).

توانایی ایجاد روابط عاشقانه و میل به ماندن در این روابط یکی از وظایف اصلی تحولی در اواخر نوجوانی و اوایل جوانی است (کانسکی و آلن،^۱ ۲۰۱۸)، زندگی انسان از مراحل و چرخه های متفاوتی تشکیل شده است، که یکی از پیچیده ترین و دشوار ترین مراحل آن ازدواج و تشکیل خانواده است. خانواده یکی از رکن های اصلی جامعه به شمار می رود، دستیابی به جامعه سالم، آشکارا در گرو خانواده، و تحقق خانواده سالم مشروط به برخورداری افراد آن از سلامت روانی و داشتن رابطه های مطلوب با یکدیگر است، به عبارتی بخش قابل توجهی از تعیین کننده های کارکرد سالم خانوادگی و رشد مطلوب فرزندان به رضایت زناشویی و فهم مشترک زوجین برمی گردد (دوو، لیانگ، مو، لای، لای، لای، وانگ و ژو،^۲ ۲۰۲۲، کیو آن، چن و یو آن،^۳ ۲۰۲۰، اسکیولی، مک لالین و فیتزگرالد،^۴ ۲۰۲۰).

ازدواج یکی از مهم ترین پدیده های موجود در نظام جامعه است که به عنوان بنیادی ترین نهاد، برای آموزش و تربیت و همچنین سلامت جامعه دارای اهمیت فراوانی است (اختر، خان، پروز و بتول،^۵ ۲۰۱۷). به همین دلیل انتخاب یک شریک زندگی مناسب بسیار پراهمیت و تعیین کننده است، یکی از روش های انتخاب درست همسر و استحکام ازدواج این است که دو طرف معیارهای مناسب برای خود تعیین کنند و به بررسی و تطابق آن باهم پردازند، چرا که نداشتن معیارهای درست و اهمیت ندادن به ویژگی های

⁸ Çelik, E., Çelik, B., Yavaş, Ş., & Süler, M.

⁹ Fernandes-Pires, J et al.

¹⁰ Downward, P., Rasciute, S. & Kumar, H.

¹¹ Wilson SJ, Novak JR.

¹² Baucom KJ, Giresi J, Heyman RE, Slep AMS

¹³ Bogdan I, Turliuc MN and Candel OS

¹⁴ Roels R, Rehman US, Goodnight JA, Janssen E.

¹ Kansky, J., & Allen, J. P

² Du X, Liang M, Mu W, Li F, Li S, Li X, Xu J, Wang K, Zhou M

³ Qian Y., Chen F., Yuan C.

⁴ Scully C., McLaughlin J., Fitzgerald A.

⁵ Akhtar, N., Khan, A., Pervez, A., & Batool, I.

⁶ Tadros, E., & Ansell, A.

⁷ Marital Satisfaction

طول زمان مطالعات پراکنده مختلفی برای تبیین چرایی و چگونگی شکل‌گیری آن مطرح شده است، اما هنوز در یک مدل جامع به ویژه در جمعیت ایرانی این موضوع بررسی نشده است. همچنین یافته‌های حاصل از مطالعه روی ازدواج رضایتمند اکثراً از طریق پرسشنامه و یا مفاهیم از پیش فرض شده‌ی محقق (و نه از دل یک پژوهش کیفی نظام‌مند) بدست آمده‌اند. در نتیجه نیاز به مطالعات کیفی در این زمینه بسیار ضروری احساس می‌شود. در نتیجه‌ی این مقدمات می‌توان به چند نتیجه‌گیری کلی دست یافت، ابتدا اینکه بیشتر مطالعات این حوزه به مولفه‌های جزئی و پراکنده پرداخته‌اند و کمتر مطالعه‌ای توانسته با جامعیت لایه‌ها و جنبه‌های مختلف مرتبط انتخاب رضایتمند زناشویی را مورد بررسی قرار دهد، ثانیاً بیشتر مطالعات یا وابسته به داده‌های بدست آمده از پرسشنامه‌ها بوده و کمتر مطالعات کیفی در این زمینه انجام شده است، به عبارتی بیشتر مطالعات این حوزه کمی است و در پیشینه پژوهش مطالعات کیفی هم مدل پارادایمی کمترین میزان توجه را دریافت کرده است.

از این رو در این پژوهش از رویکرد کیفی برای شناسایی مولفه‌های پارادایمی موثر بر ازدواج رضایتمند استفاده خواهد شد. بدین منظور از رویکرد نظریه زمینه‌ای استفاده خواهد شد تا در نهایت یافته‌های پژوهش منجر به کشف مدلی جامع در این زمینه شده تا به صورت دقیق و عمیق عوامل علی، مداخله‌گر، بافتاری و راهبردی مرتبط با مقوله مرکزی و همچنین پیامدهای اولیه و ثانویه این موضوع شود. در نهایت و با توجه به مطالب یاد شده هدف اصلی

روابط زناشویی فرایندی است که در طی آن زوجین چه به صورت کلامی در قالب گفتار و چه به صورت غیر کلامی در چارچوب گوش دادن‌ها، مکث‌ها، حالت‌های چهره و ژست‌های مختلف با یکدیگر به تبادل احساسات و افکار می‌پردازند (توابی نژاد، ۱۳۹۹).

تعدادی از پژوهش‌ها نشان داده‌اند که رابطه مثبت و معناداری بین مهارت‌های ارتباطی و رضایت زناشویی وجود دارد (جولین، لافونتاین، لوسیر و براسارد^{۱۵}، ۲۰۲۳؛ دنتو، کوپک و گولدن^{۱۶}، ۲۰۲۱؛ لاونر، کارنی و برادبری^{۱۷}، ۲۰۱۶). برای مثال هریس و کومار^{۱۸} (۲۰۱۸) در پژوهش خود تحت عنوان رضایت زناشویی و مهارت‌های ارتباطی میان زوجین نشان دادند که روابط بین زوجین می‌تواند رضایت زناشویی را پیش‌بینی کند و تأثیر سایر عوامل جمعیتی شامل سن، جنسیت و سالهای ازدواج بر رضایت زناشویی را نشان داده است. این شواهد حاکی از آن است که رضایت زناشویی یک جنبه بسیار مهم و پیچیده از یک رابطه زناشویی است که عوامل مهم و متعددی در آن نقش دارد، یکی از پیشایندهای اصلی چنین رضایتی یک انتخاب درست و رضایتمند است (اختر، خان، پرویز و بتول^{۱۹}، ۲۰۱۷) و عوامل موثر در چنین فرآیند از فاکتورهای شخصیتی و فردی گرفته تا عوامل کلان اجتماعی گسترده‌اند و می‌توان آن‌ها را در قالب علل، زمینه‌ها و کارکردها مورد مطالعه قرار داد.

حال این پراکنده‌گی علل، زمینه‌ها، کارکردها و راهبردهای یک انتخاب رضایتمند در ازدواج ممکن است این سوال را ایجاد کند که آیا مدل ساختاری و علی دقیق برای بررسی آن وجود دارد؟ پاسخ این است که اگر چه در

¹⁸ Haris F., Kumar A

¹⁹ Akhtar N, Khan A, Pervez A, Batool I.

¹⁵ Jolin S, Lafontaine MF, Lussier Y, Brassard A.

¹⁶ De Netto, P. M., Quek, K. F., & Golden, K. J.

¹⁷ Lavner JA, Karney BR, Bradbury TN

روش اجرای پژوهش بدین صورت بود که بعد از تدوین سوالات مصاحبه‌ی نیمه ساختار یافته که بر اساس داده‌هایی که از مصاحبه‌شوندگان متخصص، نظریات موجود طراحی شده بود اولین مصاحبه با فرد دارای شرایط انجام گرفت و بعد از آن مصاحبه رونویسی شد و بعد از مطالعه‌ی دو یا سه باره‌ی آن کدگذاری و تحلیل شد تا اطلاعات لازم برای مصاحبه‌ی بعدی و هدایت بهتر پژوهش فراهم شود. این کار بعد از هر مصاحبه صورت پذیرفت. سپس به ادامه‌ی نمونه‌گیری پرداخته شد. نمونه‌گیری تا زمانی ادامه یافت که به سطح اشباع رسید. تحلیل داده‌ها به صورت مداد کاغذی بود. اطلاعات بدست آمده با استفاده از مدل اشتراوس و کوربین (۱۹۹۸) تجزیه و تحلیل شد.

روند تحلیل داده‌های حاصل نیز به شرح زیر بوده است. در فرآیند رونویسی هرگونه اطلاعاتی که باعث شناسایی مصاحبه‌شونده می‌شد حذف گردید و تمام اطلاعات به صورت بی‌نام نوشته شدند. مصاحبه‌ها تک به تک مکرراً خوانده شدند. تفکرات و بازتاب‌های اولیه در رونویسی مصاحبه‌ها نوشته شد. در مرحله‌ی بعدی کدگذاری توصیفی صورت گرفت که شامل مرور رونوشت می‌شد یعنی خط به خط در سه سطح مصاحبه‌ها خوانده شد: در سطح اول: تاکید بر محتوا بود (توصیفی)، در سطح دوم تاکید بر زبان و نوع و لحن بیان بود (زبانی)، و در سطح سوم به صورت پرسشگرایانه محتوا بررسی می‌شد یعنی این سوال مطرح می‌شد که "این جمله چه معنایی دارد؟" این فرآیند به فهم مفاهیمی که در هر مورد مشابه و یا متفاوت بود منجر می‌شود. بدین ترتیب از مصاحبه‌ها مجموعه‌ای از واحدهای متنی (کدهای ذکر شده در جدول) بدست آورده شد. در فرآیند کدگذاری ۳ سطح

پژوهش حاضر بررسی الگوی پارادایمی همسرگزینی و رضایتمندی در زوجین رضایتمند شهر تهران بود.

روش

پژوهش حاضر یک پژوهش کیفی گراند تئوری با رویکرد پارادایمی بود که در سال ۱۴۰۱ انجام شده است. جامعه آماری پژوهش شامل زوجینی بود که در فاصله‌ی سال‌های ۱۳۹۷ تا ۱۳۹۹ برای دریافت مشاوره پیش از ازدواج به مراکز مشاوره ازدواج شهر تهران مراجعه کرده بودند از این میان به شکل نمونه‌گیری هدفمند تعداد ۱۵ نفر از افرادی که دو سال از زندگی زناشویی آنان گذشته و در ابزار غربالگری رضایت زناشویی نمره بالایی کسب کرده بودند انتخاب و مورد مصاحبه قرار گرفتند. نمونه‌گیری در پژوهش حاضر تا حد اشباع نظری داده‌ها ادامه پیدا کرد. معیارهای ورود به پژوهش عبارت بودند از: رضایت آگاهانه جهت شرکت در پژوهش، کسب نمره بالا در ابزار غربالگری رضایت زناشویی انریچ، نداشتن سابقه طلاق و متارکه و دوره‌های شدید اختلافات زناشویی بود و معیارهای خروج نیز شامل برآورده نشدن معیارهای ورود بود.

به منظور رعایت کامل ملاحظات اخلاقی، اهداف پژوهش به صورت کامل به مشارکت‌کنندگان توضیح داده شد و با اخذ رضایت کامل آنان مصاحبه‌ها ضبط شد. همچنین بر محرمانه بودن اطلاعات تأکید شد و به مشارکت‌کنندگان اطمینان داده شد که مصاحبه‌ها به هیچ وجه در اختیار کسی قرار نخواهد گرفت و پس از اتمام پژوهش حذف خواهد شد. همچنین مصاحبه‌شوندگان قادر بودند در هر مرحله از پژوهش که، پژوهش را ترک کنند.

ابزار

مصاحبه نیمه ساختار یافته: در این پژوهش از مصاحبه نیمه ساختاریافته محقق ساخته استفاده شد. سؤالات مصاحبه با تکیه بر مبانی پژوهشی و تئوری موجود و به صورت باز پاسخ طراحی و پس از بررسی محتوای سؤالات، برخی از آن‌ها ویرایش و برخی حذف شدند و در نهایت با تأیید سه نفر از اساتید روانشناسی، روایی صوری و منطقی آن‌ها بدست آمد. جهت ارزیابی قابلیت اعتبار ابزار نیز در طول فرآیند کدگذاری همواره دقت می‌شد که از صحت و درستی مضامین بدست آمده و تفسیر معانی اطلاعات، اطمینان حاصل شود. به همین منظور تلاش شد تا با ارزیابی چند باره مضامین و تفاسیر مفهومی و رجوع مجدد به پاسخ‌های مشارکت کنندگان، از حقیقی بودن اطلاعات بدست آمده و اینکه این اطلاعات بازتاب اهداف پژوهش و واقعیت اجتماعی مشارکت کنندگان است، اطمینان حاصل شود. همچنین گزینش مصاحبه‌شوندگان تا رسیدن به حد اشباع ادامه یافت و مناسب‌ترین واحدهای معنایی انتخاب شدند و در فرآیند کدگذاری، تنوع تجربیات مصاحبه‌شوندگان مدنظر قرار گرفت. علاوه بر این پژوهشگران در موارد لازم از سؤالات کمکی و هدایت‌کننده استفاده نمودند تا زمینه جامع بودن اطلاعات دریافتی فراهم شود.

پرسشنامه رضایت زناشویی

پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ (۱۹۹۳) به منظور ارزیابی زمینه‌های بالقوه مشکل‌زا در روابط زناشویی و همچنین شناسایی زمینه‌های قوام بخش رابطه زناشویی مورد استفاده قرار گرفته شده است. پرسشنامه دارای فرم‌های ۱۱۵ سوالی و ۱۲۵ سوالی است که با توجه به طولانی بودن سوالات مقیاس‌ها، فرم‌های متعددی از آن

مقوله بندی صورت گرفت که در سطح اول زیرمقوله‌ها، در سطح دوم مقوله‌های میانی و در سطح سوم که سطحی جامع و کلی هست خوشه مقوله‌ها شکل گرفتند. با بدست آوردن هر کد جدیدی که از مصاحبه‌ها بدست می‌آمد با سایر کدهای پیشین بدست آمده مقایسه شد و سپس به این پرداخته شد که کدام کدها می‌توانند زیرمجموعه یک مفهوم اصلی قرار گیرند. کدهایی که دارای معنا و مفهوم مشترک بودند تحت عنوان یک مقوله یا مضمون قرار گرفتند بعنوان مثال تمام واحدهایی که اشاره به مدیریت هیجان و ابراز آن بود زیر دسته مقوله‌ی تنظیم هیجان دسته بندی شدند. بدین ترتیب زیرمقوله‌ها بدست آمدند.

در گام دوم هر زیرمقوله‌ی بدست آمده از داده‌ها با زیرمقوله‌ی دیگر مقایسه گردید تا بدین ترتیب دریابیم کدام زیرمقوله‌ها می‌توانند در زیرمجموعه یک مقوله سطح بالاتر که مقوله میانی نام داشت قرار گیرند. در گام سوم همانند دو گام قبلی مقوله‌های میانی بدست آمده با یکدیگر مقایسه شدند تا آنهایی که دارای اشتراکات از نظر مفاهیم و مضامین می‌باشند در زیر یک مقوله سطح بالاتر و انتزاعی‌تر به نام خوشه مقوله قرار گیرند. در نهایت مقوله‌های به دست آمده در سه سطح مورد بررسی مجدد قرار گرفتند تا اصلاحات و تغییرات لازمه صورت پذیرد، سپس با توجه به ماهیت و معنای هر مقوله، مشخص گردید کدام مقوله مربوط به شرایط علی و کدام مربوط به شرایط اجتماعی و فرهنگی هستند و راهکارها کدام هستند. در این روند هر کدی که بر اساس مدل نظری نامربوط و کمکی به تبیین نمی‌کرد حذف گردید.

در پژوهش حاضر ۱۵ نفر مشارکت داشتند که از این تعداد ۸ نفر زن و ۷ نفر مرد بود. این افراد با میانگین سنی ۳۶/۰۲ سال و انحراف معیار ۶/۰۶ در طیف سنی ۲۵-۵۰ سال (میانگین سنی زنان ۴/۱۳ ± ۳۲/۴۰ سال و میانگین سنی مردان ۵/۳۱ ± ۳۷/۰۱ سال) قرار داشتند. همچنین شرکت کنندگان در این پژوهش از نظر سطح تحصیلات ۴ نفر (۲۶/۶ درصد) دارای مدرک دیپلم و پایین تر، ۵ نفر (۳۳/۳ درصد) کارشناسی، ۴ نفر (۲۶/۶ درصد) کارشناسی ارشد و ۲ نفر (۱۳/۳ درصد) دکتری تخصصی بودند. همان گونه که جدول ۱ نشان می دهد تجارب زوجین در قالب ۱۲ مضمون عمده ۲۴ مضمون فرعی و ۷۰ مفهوم عملیاتی بدست آمده است و به شرح زیر ارایه می گردد:

استخراج شده است. اولین بار اولسون فرم ۱۵ سوالی آن را که شامل زیر مقیاس های تحریف آرمانی (۵ سوال) و رضایت زناشویی (۱۰ سوال) بود را به عنوان مقیاس رضایت زناشویی انریچ طراحی کرد. سپس فرم ۴۷ سوالی و نهایتاً فرم ۲۰ سوالی آن تهیه شده است. سوالات از طریق طیف لیکرت ۵ درجه ای نمره گذاری می شود و نمره بالاتر نشان دهنده رضایت زناشویی بیشتر است. ضریب همبستگی ۰/۷۳ و پایایی درونی این ابزار مطلوب گزارش شده است. در نسخه--داخلی، پایایی درونی آن به شیوه آلفای کرونباخ برابر ۰/۷۴ به دست آمده است (علیدوستی، نخعی و خانجانی، ۱۳۹۴).

یافته ها

جدول ۱ مضامین اصلی و فرعی حاصل از تجربه همسرگزینی و رضایتمندی در زوجین رضایتمند شهر تهران

عوامل کلان اثر گذار	شرایط علی
عوامل اجتماعی و سیاست گذاری حوزه ازدواج	
عوامل اقتصادی	
کلیشه های فرهنگی و ارتباطی	
استقلال و تمایز یافتگی زوجین	
شرایط تربیتی خانواده اصلی	
تمایز یافتگی و عاملیت در ازدواج	
نظام های باوری و شناختی زوجین	شرایط مداخله گر
انتظارات و ایده آل های افراد	
تحمل آشفتگی	
کنش رفتاری زوجین در فرآیند انتخاب	
حل چالش تکانشگری	
هماهنگی مناسب با والدین	
شباهت های خانوادگی	شرایط زمینه ای
همسانی مالی و اجتماعی	
نگرش های مشابه مذهبی و عرفی	
شباهت های فرهنگی	
شباهت های مذهبی و زبانی	
شباهت های نسبی جهان بینی	
انتخاب خردمندانه و سالم	مقوله مرکزی

سلامت روان مناسب	راهبردها برای حفظ رضایتمندی
آمادگی و شناخت مناسب	
چشم انداز گذار به ازدواج پایدار	
پرهیز از خودفروبی	
جذابیت‌های پایدار	راهبردهای مراقبت از ازدواج
راهبردهای مراقبت از ازدواج	
تعیین مرزهای زناشویی	
گفت و گوی مداوم برای فهم مشترک	
راهبردهای ارتباطی	پیامدها برای زندگی رضایتمند
انجام راهبردهای سازگارانه	
پرهیز از راهبردهای ناسازگارانه	
پیامدهای روان‌شناختی و اجتماعی	
پیامدهای سلامت روان	پیامدها برای فرزندان
پیامدهای عملکردی	
پیامدها برای فرزندان	
پیامدهای عملکردی	
فرزند پروری بهتر	

به شکل جزئی تر یافته‌ها در هر مولفه به شرح جداول زیر گزارش می‌شود.

جدول ۲ گویه‌ها و موله‌های فرعی حاصل از تجربه همسرگزینی و رضایتمندی در زوجین رضایتمند شهر تهران

گویه‌ها و مقوله‌های فرعی شرایط علی

مقوله اصلی	مقوله فرعی	گویه
عوامل اجتماعی و سیاست‌گذاری حوزه ازدواج	عوامل اجتماعی و سیاست‌گذاری حوزه ازدواج	فشارهای اجتماعی مرتبط با ازدواج
		حمایت‌های اجتماعی
		تسهیل‌گری در ازدواج
عوامل اقتصادی	عوامل اقتصادی	سیاست‌ها و برنامه‌های کلان انتخاب همسر پایدار
		چالش‌های اقتصادی
عوامل کلان اثرگذار	عوامل کلان اثرگذار	بالا رفتن هزینه‌ی ازدواج
		کلیشه‌های جنسیتی تعدیل شده در مورد ازدواج

کلیشه‌های فرهنگی و ارتباطی	حل صحیح دغدغه در مورد سبک انتخاب همسر سنتی یا مدرن
	میزان موفقیت در مورد شناخت جنس مخالف
	روایت‌ها و ایده آل‌های کلان خانوادگی در مورد ازدواج
شرایط تربیتی خانواده اصلی	کنترل‌گری والدین
	نزدیکی دیدگاه‌های والدین و زوجین جوان
	تمایز یافتگی و استقلال از خانواده مبدا یا اصلی
تمایز یافتگی و عاملیت در ازدواج	عاملیت و کنشگری زوجین به عنوان مشارکت‌کنندگان اصلی
	استقلال و خودتکایی سازگاران

گویه‌ها و مقوله‌های فرعی شرایط مداخله‌گر

مقوله اصلی	گویه‌ها
نظام‌های باوری و شناختی زوجین	انتظارات و ایده آل‌های افراد در مورد ازدواج
	پرهیز خوش بینی مفرط در مورد ازدواج و تمرکز بر نقاط قوت و ضعف به شکل همزمان
	پرهیز از ایده آل‌سازی همسر و پذیرش نقاط قوت و ضعف
	تحمل آشفتگی
	تحمل آشفتگی
کیش رفتاری زوجین در فرآیند انتخاب همسر	انعطاف‌پذیری روان‌شناختی
	واقع‌گرایی و آمادگی برای حل چالش‌های زندگی
	حل چالش‌تکانشگری یا تامل
	پرهیز از عجله و تکانشگری در ازدواج
	پرهیز از وعده‌های هیجانی به همدیگر
هماهنگی مناسب با والدین	هماهنگی با والدین به دور از اطاعت محض و یا بی‌تفاوتی محض
	در نظر گرفتن انتظارات هر دو خانواده

گویه‌ها و مقوله‌های فرعی شرایط زمینه‌ای

مقوله اصلی	گویه‌ها
شباهت‌های خانوادگی	همسانی مالی و اجتماعی خانواده‌ها
	شباهت نسبی مالی خانواده‌ها
	عدم تفاوت شدید طبقاتی خانواده‌ها
نگرش‌های مشابه مذهبی و عرفی خانواده‌ها	نگرش‌های نسبتاً مشابه مذهبی و عرفی خانواده‌ها

ایده آل های نزدیک خانواده ها در مورد ازدواج موفق	کنش رفتاری زوجین در فرآیند انتخاب همسر
سهل گیری خانواده ها و رویکرد حمایتی	
شباهت های مذهبی و زبانی زوجین	
شباهت مذهبی	
شباهت قومیتی و منطقه ای	
شباهت های نسبی جهان بینی	
جهان بینی نزدیک	
ایده آل های مشترک	

گویه ها و مقوله های فرعی مقوله مرکزی

مقوله اصلی	گویه ها
انتخاب خردمندانه و سالم	سلامت روان مناسب زوجین
	خودآگاهی
	نبود مشکلات جدی شخصیتی و هیجانی
	آمادگی و شناخت مناسب
	شناخت واقع بینانه و به دور از تحریف
	واضح بودن معیارهای ازدواج
	مشاوره پیش از ازدواج
	شرکت در کارگاه های همسرگزینی
	پرهیز از خود فریبی و دیگر فریبی
	صداقت
چشم انداز گذار به ازدواج پایدار	پذیرش نقاط قوت و ضعف به هنگام ازدواج و تداوم آن
	پرهیز از قول های هیجانی
	جذابیت های پایدار
	سخت گیری در انتخاب و سهل گیری پس از ازدواج
	حمایت از همسر در چالش های هنگام ازدواج و سال های اول

گویه ها و مقوله های فرعی راهبردها برای حفظ رضایتمندی

مقوله اصلی	گویه ها
راهبردهای مراقبت از ازدواج	تعیین مرزهای زناشویی
	تعیین مرز با خانواده های اصلی
	تعیین مرز با فرزندان
	عدم استفاده از مثلث سازی در روابط
	گفت و گوی مدوام برای فهم مشترک
گفت و گو بر سر حل و یا پذیرش چالش ها	

رسیدگی به نیازهای همدیگر	راهبردهای ارتباطی
قدرشناسی	
انجام راهبردهای سازگارانه	
پذیرش ضعف های یکدیگر	
همدلی	
احترام متقابل به خانواده ها و باورهای یکدیگر	
همفکری	
قناعت	
پرهیز از راهبردهای ناسازگارانه	
انتقال ندادن چالش های کاری به محیط خانواده	
پرهیز از لج بازی و خود محوری	
پرهیز از خشونت کلامی، هیجانی و فیزیکی	

گویه ها و مقوله های فرعی پیامدها

گویه ها	مقوله اصلی
پیامدهای سلامت روان	پیامدهای روان شناختی و اجتماعی برای زوجین
تاب آوری	
انعطاف پذیری روان شناختی	
امید	
آرامش	
هدفمندی	پیامدهای برای فرزندان
عملکردی	
بهبود روابط شغلی	
بهبود روابط اجتماعی	
برنامه ریزی و آینده نگری	
حفظ اعتبار اجتماعی	
رشد شخصیتی فرزندان	پیامدهای برای فرزندان
الگوی ارتباطی رضایتمند در مرزهای والدین و فرزندان	
عدم بهره کشی و گرو کشی از فرزندان	

بحث

اگر به این مدل دقت شود می توان دید که یک همسرگزینی خردمندانه هم از مولفه هایی اساسی مربوط به گذشته اثر می پذیرند و هم بر پیامدهای زندگی زناشویی اثرات مثبتی اعمال می کنند. یافته های این پژوهش به شکل ضمنی با یافته های رولز و همکاران، (۲۰۲۲) دوو و همکاران، (۲۰۲۲)، کیو و همکاران (۲۰۲۰) اسکویلی و همکاران، (۲۰۲۰)، هریس و کومار (۲۰۱۸) همسوست.

در تبیین این یافته ها می توان گفت که صمیمیت نه یک تمایل گاه گاه که نیازی است بنیادی و خاستگاهش به نیازی بنیادی تر تحت عنوان دل بستگی بر می گردد. (یان و همکاران^{۲۰}، ۲۰۲۰) اما لزوماً همه افراد به یک میزان به مشارکت در این روابط تمایل ندارند و در آن موفق عمل نمی کنند، امروزه تحقیقات حاکی از آن است که میزان تجرد به ویژه در جوامع غربی در حال افزایش است (گالوپ^{۲۱}، ۲۰۱۵) و این موضوع ممکن است ناشی از مشکلاتی باشد که افراد در جذب شدن به شریک عاطفی دارند و یا ممکن است ناشی از ناتوانی در شروع و تداوم این گونه روابط باشد (آپوستولو و همکاران^{۲۲}، ۲۰۱۸؛ آپوستولو، ۲۰۱۵).

در مطالعه ای در این راستا آپوستولو (۲۰۲۱) طی مطالعه ای با مشارکت ۱۰۹۵ نفر نشان داد که جوانان دلایل و مشکلات شروع روابط رمانتیک و ازدواج را ناشی از عوامل متعددی می دانند که این عوامل در ۱۲ مولفه قابل دسته بندی هستند، بیش از ۸۰ درصد از شرکت کنندگان بیان کرده بودند که حداقل در یک عامل با مشکلات بالاتر از متوسط یا شدید مواجه هستند و حدود ۴۰ درصد در سه عامل یا بیشتر با مشکل مواجه بودند.

پژوهش حاضر با هدف بررسی الگوی پارادایمی همسرگزینی و رضایتمندی در زوجین رضایتمند شهر تهران انجام شد. این پژوهش توانست برای اولین بار در فرهنگ ایرانی یک مدل جامع پارادایمی از همسرگزینی و رضایتمندی زناشویی زوجین رضایتمند به دست دهد که طیف وسیعی از مولفه ها را در بر می گرفت. کلیه الگوهای پارادایمی شامل (علل، عوامل مداخله گر، عوامل زمینه ای، پدیده محوری، راهبردها و پیامدها) در قالب ۱۲ مضمون اصلی، ۲۴ مضمون فرعی و ۷۰ مفهوم عملیاتی به دست آمد.

در توضیح این یافته ها به شکل کلی می توان چنین گفت که این زوجین بر این باور بودند که عواملی مانند شامل «عوامل کلان اثر گذار» و «استقلال و تمایز یافتگی زوجین و ارتباط با خانواده اصلی» عوامل علی هستند که مقوله مرکزی «انتخاب خردمندانه و سالم» و «چشم انداز گذار به ازدواج پایدار» را تحت تاثیر قرار می دهند، از سوی دیگر مولفه هایی مانند مقوله مرکزی «انتخاب خردمندانه و سالم» و «چشم انداز گذار به ازدواج پایدار»، شرایط زمینه ای شامل «شبهت های خانوادگی» و «شبهت های فرهنگی» بود و همچنین شرایط مداخله گر «مولفه های نظام های باوری و شناختی زوجین» و «کنش رفتاری زوجین در فرآیند انتخاب همسر» سبب می شوند تا افراد در زندگی زناشویی راهبردهایی سازگارانه ای مانند «راهبردهای مراقبت از ازدواج» و «راهبردهای ارتباطی» را در خود شکل داده و در چنین شرایطی پیامدهایی مانند پیامدهای روان شناختی و اجتماعی برای زوجین» و «پیامدها برای فرزندان» متصور است.

²² Apostolou M., et al.

²⁰ . Yan, et al.

²¹ Gallup

بود که می توان آن را نوعی مولفه ی درون فردی مرتبط با نگرش در نظر گرفت که تمام عوامل علی، زمینه ای و مداخله گر اثر خود را از طریق این مولفه های مرکزی اعمال می کنند در تبیین این موضوع می توان چنین استدلال کرد که نگرش به ازدواج و یا روابط عاشقانه مجموعه ای از باورها و دیدگاه های ذهنی است که به شکل مثبت و منفی در مورد ازدواج شکل گرفته است (تراس، لویی و گابرنسکایا^{۲۸}، ۲۰۱۴). نگرش ها به دو دلیل می توانند در امر ازدواج تعیین کننده باشند، ابتدا اینکه این نگرش ها می توانند هر چند ناقص تا حدی رفتار را پیش بینی کنند و این موضوعی است که در ادبیات نظری «کنش متقابل نمادین^{۲۹}» (بلومر^{۳۰}، ۱۹۶۹) و «نظریه رفتار برنامه ریزی شده^{۳۱}» (آجرن^{۳۲}، ۱۹۹۱) به وضوح به آن پرداخته شده است در این نگاه نظری فرض بر این است که نحوه نگرش و ادراک در مورد ازدواج تصمیمات واقعی زناشویی و مربوط به ازدواج را تحت تاثیر قرار می دهد (کارول و همکاران^{۳۳}، ۲۰۰۷). به این معنا که میزان پختگی نگرش های افراد که خود متأثر از مولفه های زمینه ای مختلفی است می تواند فرآیند همسرگزینی را در آنان تحت تاثیر قرار دهد.

پس از این گزاره ها می توان نتیجه گرفت که اگر چه تمایل به روابط عاشقانه و ازدواج از تمایلات دیرپای انسان است و یکی از تحولات رشدی است اما همه افراد تمایل یکسانی به این روابط ندارند و در این رابطه دشواری هایی که افراد ارزیابی می کنند و همچنین نگرش های درونی آنان در مورد روابط عاشقانه و ازدواج بر رفتار انتخاب

از جمله مهمترین این عوامل می توان به موضوعاتی مانند ترس از آسیب دیدن، ایرادگیری بیش از حد^{۲۳}، دشواری در ملاقات با پارتنرها، مهارت های نامزدی ضعیف^{۲۴}، ترس از تعهد، محافظه کاری بیش از حد، اعتماد به نفس پایین و نبود پول و زمان اشاره کرد. این روابط گاهی ممکن است به قصد ازدواج باشد و گاهی خیر، در مواردی که قرار بر جدی تر و پایدار شدن روابط است ممکن است این دشواری ها نیز بیشتر شود. اگر به این عوامل دقت کرد می توان همسویی آن را با بخشی از یافته های این پژوهش دید به این صورت که زوجین رضایتمند کمتر واجد چنین نگرانی ها و مشکلاتی هستند چرا که هم در بستر بهتری رشد یافته اند و هم آگاهانه تر به همسرگزینی مبادرت ورزیده اند.

ازدواج، به عنوان یک نهاد اساسی در جوامع، یک جنبه ی بسیار مهم از روابط انسانی است که با رقم زدن یک اتحاد موجب شکل گیری حقوق و تعهداتی بین زوجین می شود (اولاگبنگا^{۲۵}، ۲۰۱۸). موفقیت ازدواج به میزان آمادگی افراد برای ازدواج و درک واقع بینانه ی آنها از روابط بین فردی بستگی دارد، از مولفه های بسیار واجد اهمیت در پایداری ازدواج که به عنوان یک مولفه ی کلان مطرح است موضوع «نگرش به ازدواج^{۲۶}» است که به عنوان مولفه ای درون فردی مطرح است (فینچام، آجایی و بیچ^{۲۷}، ۲۰۱۱).

این موضوع بسیار مهم و قابل توجه است چرا که پدیده مرکزی که در این پژوهش به دست آمد «انتخاب خردمندانه و سالم» و «چشم انداز گذار به ازدواج پایدار»

²⁹ symbolic interactionism

³⁰ Blumer

³¹ planned behavior

³² Ajzen

³³ Carroll JS, et al.

²³ Too picky

²⁴ Poor courtship skills

²⁵ Olugbenga

²⁶ Attitude to marriage

²⁷ Fincham, F. D., Ajayi, C., & Beach, S. R. H

²⁸ Treas, J., Lui, J., & Gubernskaya, Z

پژوهش را تا حدودی تحت تأثیر قرار دهد. همچنین دسترسی به نمونه‌ها به دلیل اینکه چند سال از مشاوره ازدواج آن‌ها گذشته بود با دشواری همراه بود. به پژوهشگران آتی توصیه می‌شود این موضوع را در کار با زوجین متعارض نیز بررسی کنند.

سپاسگزاری

این پژوهش برگرفته از رساله دکترای تخصصی نویسنده اول مقاله در دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران است، که با کد ۱۶۱۶۲۴۳۷۷۵۳/۰۵۲۲۰۴۹۵۲۱۰۱۶۱۶۲۴۳۷۷۵۳ تاریخ ۰۲/۶/۲۸ به تصویب رسیده و در انجام این پژوهش از هیچ‌گرتی استفاده نشده است و تعارض منافع نیز وجود ندارد. لازم به ذکر است که در اجرای این پژوهش تمامی ملاحظات اخلاقی پژوهش همسو با بیانیه هلسینکی رعایت شده است. در نهایت از شرکت تمامی زوجین در این پژوهش نهایت تقدیر و تشکر به عمل می‌آید.

References

- Akhtar N, Khan A, Pervez A, Batoool I. (2017). Interpersonal Problems in Arranged and Love Marriages. *Pakistan Journal of Social and Clinical Psychology*. 15 (2) 18-22.
- Apostolou M, Shialos M, Kyrou E, Demetriou A, Papamichael A. (2018). The challenge of starting and keeping a relationship: Prevalence rates and predictors of poor mating performance. *Personality and Individual Differences*, 122, 19–28.
- Apostolou M. (2015). Past, present and why people struggle to establish and maintain intimate relationships.

همسر آن‌ها و فراتر از آن ماندن در این روابط اثر می‌گذارد در واقع در نهایت این نگرش‌ها در افراد درونی شده و رفتار را به شکل خاص و درون فردی تحت تأثیر قرار می‌دهد و در این راستا از مولفه‌های کلان شخصیتی، فرهنگی، خانوادگی و درون فردی نیز اثر می‌پذیرد و در صورتی که با پختگی همراه باشد می‌تواند به افراد کمک کند تا راهبردهای سالم‌تری اتخاذ کنند و نهایتاً این فرآیند سبب می‌شود تا زندگی رضایتمند زناشویی را به همراه داشته باشد.

نتیجه‌گیری

این پژوهش یک مدل جامع پارادایمی را در فرهنگ ایرانی ارائه کرد که بر اساس آن می‌توان نتیجه گرفت که عوامل چندگانه‌ای از سطح انتخاب همسر تا کنش رفتاری و شناختی زوجین و همچنین راهبردهای مراقبت از ازدواج، همسرگزینی رضایت‌مند را تحت تأثیر قرار می‌دهند؛ زمانی می‌توان همسرگزینی رضایتمند را انتظار داشت که این مولفه‌ها در بالاترین سطح ایفای نقش کنند و هر چقدر حضور این مولفه‌ها کمتر شود احتمال یک ازدواج رضایتمند کمتر می‌شود بر این اساس به زوج درمانگران و مشاوران خانواده توصیه می‌شود در کار با زوجین ایرانی و ارائه مشاوره ازدواج به نقش این مولفه‌ها توجه ویژه‌ای داشته باشند، اگر چه این پژوهش دارای محدودیت‌هایی نیز هست از جمله اینکه به دلیل پیچیدگی بحث نمی‌توان ادعا کرد این مدل تمامی مولفه‌های احتمالی موثر را شناسایی کرده است و از سوی دیگر به دلیل اینکه در این پژوهش زوجین متعارض و دارای اختلاف بررسی نشده‌اند لذا در تعمیم یافته‌ها باید احتیاط نمود. از سوی دیگر روش پژوهش کیفی با وجود مزایای زیاد این محدودیت را نیز دارد که دیدگاه‌های مصاحبه‌کننده ممکن است نتایج

- Philosophy of the Social Sciences, 36(3), 330–354.
<http://dx.doi.org/10.1177/0048393106289795>
- De Netto P M, Quek K F, & Golden K J. (2021). Communication, the Heart of a Relationship: Examining Capitalization, Accommodation, and Self-Construal on Relationship Satisfaction. *Frontiers in psychology*, 12, 767908.
<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.767908>
- Downward P, Rasciute S, Kumar H (2022). Mental health and satisfaction with partners: a longitudinal analysis in the UK. *BMC Psychol* 10, 15 .
<https://doi.org/10.1186/s40359-022-00723-w>
- Du X, Liang M, Mu W, Li F, Li S, Li X, Xu J, Wang K, Zhou M (2022). Marital Satisfaction, Family Functioning, and Children's Mental Health-The Effect of Parental Co-Viewing. *Children (Basel)*. 6;9(2):216. doi: 10.3390/children9020216. PMID: 35204935; PMCID: PMC8870432.
- Fernandes-Pires J, Pedroso-Chaparro M, Jiménez-Gonzalo L, Márquez-González M, Cabrera I, Losada-Baltar A. (2023). Marital Satisfaction and Mental Health in Adults Over 40 Years Old. Associations with Self-Perceptions of Aging and Stress Related to the COVID-19 Pandemic. *The Spanish Journal of Psychology*, 26, E14.
 doi:10.1017/SJP.2023.13
- Fincham, F D, Ajayi C, Beach S R H. (2011). Spirituality and marital satisfaction in African American couples. *Psychology of Religion and Spirituality*, 3(4), 259–268.
<https://doi.org/10.1037/a0023909>
- Evolutionary Behavioral Sciences, 9(4), 257–269.
- Apostolou M. (2021). What Makes It Difficult to Start an Intimate Relationship: A Taxonomy of the Reasons. *Europe's journal of psychology*, 17(2), 103–116.
<https://doi.org/10.5964/ejop.1852>
- Baucom KJ, Giresi J, Heyman RE, Slep AMS. (2020). Associations between self-rated physical Health and relationship satisfaction in couples with children. *Health Psychol Open*. 22;7(2), 1-7.
- Blumer H. (1969) . Symbolic Interactionism: Perspective and Method. Berkeley: University of California Press;
- Bogdan I, Turliuc MN, Candel OS. (2022). Transition to Parenthood and Marital Satisfaction: A Meta-Analysis. *Front. Psychol.* 13:901362. doi: 10.3389/fpsyg.2022.901362
- Carroll JS, Willoughby BJ, Badger S, Nelson LJ, McNamara Barry C, Madsen SD (2007). So close, yet so far away: The impact of varying marital horizons on emerging adulthood. *Journal of Adolescent Research* 22:219247.
- Çelik E, Çelik B, Yavaş Ş, Süler M. (2022). Investigation of marital satisfaction in terms of proactive personality, meaning in life, offense-specific forgiveness. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 9(1), 1-11.
<https://dx.doi.org/10.52380/ijpes.2022.9.1.348>
- Clark MS, Beck LA (2010) . Initiating and evaluating close relationships: A task central to emerging adults. In: Fincham FD, Cui M, editors. *Romantic relationships in emerging adulthood*. Florida: Cambridge; pp. 190–212.
- Collard D. (2006). Research on well-being: Some advice from jeremy bentham.

- regulation under fathers' perception: A moderated mediation model of family functioning and marital satisfaction. *Child. Youth Serv. Rev.* 119:105501. doi: 10.1016/j.childyouth.2020.105501.
- Roels R, Rehman US, Goodnight JA, Janssen E. (2022). Couple Communication Behaviors During Sexual and Nonsexual Discussions and Their Association with Relationship Satisfaction. *Arch Sex Behav.* 51(3):1541-1557. doi: 10.1007/s10508-021-02204-4.
- Scully C, McLaughlin J, Fitzgerald A. (2020). The relationship between adverse childhood experiences, family functioning, and mental health problems among children and adolescents: A systematic review. *J. Fam. Ther.* 42:291-316. doi: 10.1111/1467-6427.12263.
- Strauss A, Corbin J. (2000). Basics of qualitative research techniques. Thousand Oaks, CA: Sage publications.
- Tadros E, Ansell A. (2022). Romantic attachment, childhood stability, depression, and PTSD in couples with an incarcerated partner. *Journal of Forensic Sciences*, 67(2), 619- 629. <https://doi.org/10.1111/1556-4029.14976>
- Treas, J, Lui J, Gubernskaya Z. (2014). Attitudes on marriage and new relationships: Cross-national evidence on the deinstitutionalization of marriage. *Demographic research*, 30, 1495-1526. <https://doi.org/10.4054/DemRes.2014.30.54>
- Wilson SJ, Novak JR. (2022). The Implications of Being "In it Together": Relationship Satisfaction and Joint Health Behaviors Predict
- Gallup. (2015). Fewer young people say I do to any relationship. Retrieved from <http://news.gallup.com/poll/183515/fewer-young-people-say-relationship.aspx> [Ref list]
- Haris F, Kumar A. (2018). Marital satisfaction and communication skills among married couples. *Indian Journal of Social Research*, 59(1), 35-44.
- Jolin S, Lafontaine M F, Lussier Y, & Brassard A. (2023). How Relationship Satisfaction and Negative Communication Trajectories Change in Emerging Adults' Dating Relationships: A Group-Based Dual Trajectory Analysis. *Emerging adulthood (Print)*, 11(2), 482-496. <https://doi.org/10.1177/21676968221128080>
- Kansky J, Allen J P. (2018). Making Sense and Moving On: The Potential for Individual and Interpersonal Growth Following Emerging Adult Breakups. *Emerging adulthood (Print)*, 6(3), 172-190. <https://doi.org/10.1177/2167696817711766>
- Lavner J, Karney B R, & Bradbury T N. (2016). Does Couples' Communication Predict Marital Satisfaction, or Does Marital Satisfaction Predict Communication? *Journal of marriage and the family*, 78(3), 680-694. <https://doi.org/10.1111/jomf.12301>
- Olugbenga AJ. (2018). Patterns and Causes of Marital Conflict among Staff of Selected Universities in Southwest Nigeria. *Advances in Social Sciences Research Journal*, 5(8).
- Qian Y, Chen F, Yuan C. (2020). The effect of co-parenting on children's emotion

Better Health and Stronger
Concordance Between Partners. Ann
Behav Med. 3;56(10):1014-1025.
doi: 10.1093/abm/kaab099.

شپوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی